

Rozliczanie podatku VAT naliczonego od zakupów służących sprzedaży mieszanej (rozliczanie wg współczynnika struktury sprzedaży)

(wersja 1.0)

Soneta Sp z o.o.

ul. Wadowicka 8a, wejście B

31-415 Kraków

tel./fax +48 (12) 261 36 41

<http://www.enova.pl>

e-mail: ksiegowosc@enova.pl

Zawartość:

1	Zasady wynikające z przepisów podatkowych – źródło www.gofin.pl	3
1.1	Wstępne rozliczanie podatku naliczonego.....	3
1.2	Korekta roczna.....	5
1.3	Korekta podatku naliczonego od zakupu środków trwałych	6
1.4	Roczna korekta VAT w deklaracji podatkowej	8
2	Prowadzenie rozliczeń w programie enova.....	9
2.1	Wprowadzanie do programu współczynnika „struktury sprzedaży” za poprzedni okres.....	9
2.2	Wprowadzanie współczynnika ustalonego w porozumieniu z US	10
2.3	Wstępne rozliczanie podatku naliczonego - prowadzenie faktur zakupu.....	10
2.4	Rejestr VAT zakupów z odliczeniem warunkowym.	11
2.5	Wstępne rozliczanie podatku naliczonego w deklaracji VAT-7	11
2.6	Księgowanie podatku VAT z elementów oznaczonych do odliczenia warunkowego	13
2.7	Wyliczanie rzeczywistego współczynnika w enova	15
2.8	Parametr NNS na elemencie VAT w dokumentach sprzedaży.	16
2.9	Korekta w pierwszej deklaracji VAT-7 w kolejnym roku rozliczeniowym	17
2.10	Korekta VAT naliczonego od nabycia środków trwałych.....	17

1 Zasady wynikające z przepisów podatkowych – źródło www.gofin.pl

W stosunku do towarów i usług, które są wykorzystywane przez podatnika do wykonywania czynności, w związku z którymi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, jak i czynności, w związku z którymi takie prawo nie przysługuje, podatnik ma obowiązek odrębnego określania kwot podatku naliczonego związanego z tymi dwoma grupami czynności.

Problem stanowią zakupy związane z całością działalności firmy niedające się przypisać wyłącznie do działalności opodatkowanej lub wyłącznie do działalności zwolnionej z VAT, w sytuacji gdy oprócz czynności opodatkowanych podatnik wykazuje również czynności zwolnione z VAT bądź nieopodatkowane. Działalność taką w literaturze przedmiotu często określa się "działalnością mieszaną".

W sytuacji gdy podatnik nie ma możliwości wyodrębnienia ww. kwot podatku naliczonego, związanego z określonymi czynnościami - ma prawo pomniejszyć kwotę podatku należnego o taką część kwoty podatku naliczonego, którą można proporcjonalnie przypisać czynnościom, w stosunku do których podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego.

Zbliża się termin złożenia pierwszej deklaracji miesięcznej za rok 2011, w której podatnicy będą zobowiązani do dokonania kolejnej rocznej korekty podatku naliczonego od zakupów związanych z działalnością mieszaną, w związku z czym przypominamy podstawowe zasady obowiązujące w odniesieniu do proporcjonalnego rozliczania VAT naliczonego.

1.1 Wstępne rozliczenie podatku naliczonego

Ustawodawca VAT w art. 91 szczegółowo określił zasady rozliczania podatku naliczonego, którego nie można jednoznacznie przypisać do żadnej z kategorii sprzedaży: uprawniającej do odliczania VAT lub nieuprawniającej do odliczania.

Rozliczenie to dokonywane jest częściowo, w ściśle określonej proporcji. Ustala się ją zgodnie z art. 90 ust. 3 ustawy o VAT, tj. jako udział rocznego obrotu uzyskanego z tytułu czynności, w związku z którymi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego, w całkowitym obrocie uzyskanym z tytułu czynności, w związku z którymi podatnikowi przysługuje prawo do obniżenia kwoty podatku należnego oraz czynności, w związku z którymi podatnikowi nie przysługuje takie prawo.

Co do zasady rozliczanie następuje dwuetapowo (z wyłączeniem zakupów środków trwałych o wartości początkowej wyższej niż 15.000 zł, o czym mowa w kolejnych punktach tekstu). **W chwili nabycia towaru lub usługi podatek rozliczany jest wstępnie w oparciu o współczynnik obliczony na podstawie obrotów osiągniętych w ubiegłym roku podatkowym, natomiast po zakończeniu roku, w którym dokonywane były zakupy, dokonywana jest korekta rozliczenia, w oparciu o faktyczną proporcję sprzedaży, jaką uzyskano w roku, w którym te zakupy były dokonywane.**

Przy obliczaniu struktury sprzedaży obowiązują kilka zasad:

- proporcję, o której mowa, określa się na podstawie obrotu osiągniętego w roku poprzedzającym rok podatkowy, w odniesieniu do którego określana jest proporcja,

- proporcję tę zaokrągla się w górę do najbliższej liczby całkowitej,
- obliczając proporcję:
 - nie uwzględnia się obrotu uzyskanego z tytułu dostawy środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji oraz gruntów i praw wieczystego użytkowania, jeżeli są zaliczone u podatnika do środków trwałych, używanych przez podatnika na potrzeby jego działalności,
 - nie uwzględnia się również obrotu uzyskanego z tytułu sporadycznych transakcji dotyczących nieruchomości lub usług w zakresie pośrednictwa finansowego,
 - uwzględnia się w niej również niektóre z otrzymanych dotacji (subwencji, dopłat) a mianowicie te z nich, które mają bezpośredni wpływ na cenę sprzedawanego towaru lub świadczonej usługi podlegających działaniu ustawy o VAT; pozostałe dotacje nie są w tej proporcji uwzględniane.

Uwaga

Obliczając proporcję, podatnik nie uwzględnia obrotu uzyskanego z tytułu dostawy używanych uprzednio do prowadzonej działalności środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych podlegających amortyzacji oraz gruntów i praw wieczystego użytkowania gruntów, a także sporadycznie dokonywanych dostaw nieruchomości i sporadycznie świadczonych usług pośrednictwa finansowego.

Jak stanowi art. 90 ust. 10 ustawy o VAT w przypadku gdy proporcja sprzedaży:

- 1) przekroczyła 98% - podatnik ma prawo do obniżenia kwoty podatku należnego o całą kwotę podatku naliczonego,
- 2) nie przekroczyła 2% - podatnik nie ma prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego.

Warto dodać, że w projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo o miarach, będącej obecnie przedmiotem prac legislacyjnych zaproponowano zmianę art. 90 ust. 10. Oto proponowane brzmienie tego przepisu.

"10. W przypadku gdy proporcja określona zgodnie z ust. 3-8:

- 1) *przekroczyła 98% oraz kwota podatku naliczonego niepodlegająca odliczeniu, wynikająca z zastosowania tej proporcji, w skali roku, była mniejsza niż 500 zł - podatnik **ma prawo uznać**, że proporcja ta wynosi 100%;*
- 2) *nie przekroczyła 2% - podatnik **ma prawo uznać**, że proporcja ta wynosi 0%."* (podkreślenie redakcji).

Analizując brzmienie projektu art. 90 ust. 10 należy zauważyć, iż jest tu dopuszczona możliwość podjęcia decyzji przez samego podatnika, który z obydwu opcji może, choć nie musi skorzystać. Dodatkowo jednak zapis ograniczający możliwość podjęcia przez podatnika decyzji o pełnym odliczeniu VAT, w sytuacji gdy struktura obrotów za ubiegły rok podatkowy przekroczy 98% tylko do przypadku, gdy kwota podatku niepodlegająca odliczeniu w skali roku była mniejsza niż 500 zł nakłada na podatnika uciążliwe obowiązki w zamian dając iluzoryczną ulgę.

Stosownie do przepisów przejściowych zawartych w ww. projekcie, powyższa zasada ma mieć zastosowanie począwszy od korekt dokonywanych za rok 2011.

W wyjątkowych przypadkach, tj. gdy w poprzednim roku podatkowym podatnik nie prowadził działalności "mieszanej", albo gdy osiągnięte przez niego obroty nie przekraczały 30.000 zł lub też w sytuacji, gdy uznał, iż proporcja ustalona za poprzedni rok podatkowy w roku bieżącym byłaby dla niego niereprezentatywna - do rozliczania wstępnego może stosować proporcję wyliczoną szacunkowo, według prognozy ustalonej z naczelnikiem urzędu skarbowego.

Przykład

Podatnik od 2008 r. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie handlu detalicznego. Od marca 2011 r. rozpoczyna dodatkowo działalność w zakresie pośrednictwa finansowego - zwolnioną z VAT. Dotychczas VAT naliczony od dokonywanych zakupów odliczany był przez podatnika w całości.

Podatnik ocenia, iż udział sprzedaży opodatkowanej w całkowitej sprzedaży do końca 2011 r. wyniesie około 90%. Po zatwierdzeniu tego współczynnika protokołem przez naczelnika urzędu skarbowego podatnik do końca roku 2011 będzie odliczał 90% podatku naliczonego od zakupów, których nie będzie mógł jednoznacznie przypisać ani do działalności opodatkowanej (uprawniającej do odliczania całego VAT) ani do działalności zwolnionej (nie pozwalającej w ogóle na odliczanie VAT).

1.2 Korekta roczna

Po zakończeniu roku podatkowego podatnik prowadzący działalność "mieszaną" jest zobowiązany do obliczenia struktury obrotów dla tego właśnie roku. Na jej podstawie będzie można skorygować dokonane już wstępnie rozliczenie podatku za cały miniony rok podatkowy. Ta sama proporcja posłuży do wstępnego rozliczania podatku naliczonego w kolejnych miesiącach bieżącego roku podatkowego.

Uwaga

W deklaracji VAT-7 za styczeń 2011 r., podatnicy prowadzący działalność mieszaną skorygują VAT naliczony związany z tą działalnością odliczony w roku 2010 w oparciu o rzeczywistą proporcję obliczona za ten właśnie rok.

Przykład

Henryk N. w styczniu 2011 r. obliczył strukturę obrotów na podstawie danych za cały rok 2010. Wyniosła ona 65%. W 2010 r. stosował strukturę wynoszącą 70%. Zakładając, że podatnik nie dokonywał zakupu środków trwałych podlegających amortyzacji, a VAT naliczony od zakupów związanych z działalnością mieszaną w 2010 r. wyniósł 42.800 zł - korekta podatku odliczonego w roku 2010 będzie jednorazowa, w deklaracji za styczeń 2011 r., składanej do 25 lutego 2011 r. i wyniesie:

$$(42.800 \times 65\%) - (42.800 \times 70\%) = 27.820 \text{ zł} - 29.960 \text{ zł} = (-) 2.140 \text{ zł}.$$

Ujemny wynik oznacza, że podatnik w deklaracji za styczeń 2011 r. będzie musiał pomniejszyć kwotę podatku naliczonego do odliczenia wykazując w poz. 54 druku VAT-7 kwotę 2.140 zł ze znakiem minus.

Obliczony za 2010 r. wskaźnik sprzedaży posłuży też podatnikowi do wstępnego rozliczania podatku naliczonego związanego ze sprzedażą "mieszaną" dokonywaną w 2011 r.

Uwaga

Stosownie do brzmienia art. 91 ust. 1 zdanie drugie ustawy o VAT korekty rocznej nie dokonuje się, jeżeli różnica pomiędzy proporcją stosowaną wstępnie (na podstawie danych za poprzedni rok podatkowy), a proporcją obliczoną dla danego roku, nie przekracza dwóch punktów procentowych.

W cytowanym już projekcie ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy - Prawo o miarach, zaproponowano zmianę art. 91 ust. 1. W przepisie tym m.in. planowane jest usunięcie zdania drugiego zakazującego korekty w przypadku gdy różnica pomiędzy proporcją wstępną a ostateczną nie przekracza dwóch punktów procentowych.

Jak już zaznaczono projekt ten jest przedmiotem prac legislacyjnych, w związku z czym - nawet jeśli zostanie uchwalony w proponowanym brzmieniu - wprowadzone zmiany zaczną obowiązywać najwcześniej w odniesieniu do korekty dokonywanej za 2011 r.

1.3 Korekta podatku naliczonego od zakupu środków trwałych

Jeżeli podatnik dokonuje zakupu środka trwałego związanego zarówno z działalnością uprawniającą, jak i nieuprawniającą do dokonywania odliczenia podatku VAT, to:

- w rozliczeniu za okres, w którym dokonał zakupu (bądź jeden z dwóch okresów następnych) dokonuje wstępnego odliczenia podatku naliczonego w oparciu o strukturę sprzedaży z poprzedniego roku,
- pierwszej korekty dokonuje po zakończeniu roku, w którym nabyty środek trwały został oddany do użytkowania,
- kolejne korekty dokonywane są odpowiednio przez 10 kolejnych lat (w odniesieniu do nieruchomości) lub przez 5 lat (w odniesieniu do pozostałych środków trwałych).

Przykład

W listopadzie 2009 r. podatnik dokonał zakupu maszyny o wartości netto 150.000 zł plus VAT naliczony w kwocie 33.000 zł. Podatnik miał prawo do obniżenia podatku należnego o część podatku naliczonego od dokonanego zakupu.

W roku 2008 udział sprzedaży opodatkowanej w sprzedaży ogółem wyniósł łącznie 75%. W związku z tym podatnik w miesiącu, w którym dokonał zakupu maszyny odliczył podatek naliczony. Odliczenie w roku zakupu, tj. w roku 2009 wyniosło:

$$33.000 \text{ zł} \times 75\% = 24.750 \text{ zł}.$$

Wydatek zaksięgowany został jako inwestycja rozpoczęta. Maszyna została oddana do użytkowania dopiero w lutym 2010 r. W związku z powyższym pierwsza korekta zostanie dokonana dopiero po zakończeniu roku 2010, a więc w rozliczeniu za styczeń 2011 r. i dotyczyć będzie jednej piątej kwoty podatku naliczonego.

W 2010 r. udział sprzedaży opodatkowanej w sprzedaży ogółem wyniósł 50%. Za ten rok zatem podatnik mógł odliczyć tylko:

$$33.000 \text{ zł} \times 50\% = 16.500 \text{ zł}.$$

W rozliczeniu za styczeń 2011 r. podatnik musi skorygować "in minus" podatek naliczony odliczony od zakupu przedmiotowej maszyny o kwotę:

$$(16.500 \text{ zł} - 24.750 \text{ zł}) / 5 = (-) 1.650 \text{ zł}.$$

Analogicznie przebiegać będzie korekta w kolejnych czterech latach podatkowych.

Zasada rozliczania podatku naliczonego w czasie pięcio- lub dziesięcioletniego okresu korekty nie dotyczy niektórych środków trwałych, a mianowicie:

- środków trwałych, w odniesieniu do których wydatki poniesione na ich nabycie jednorazowo zostały zaliczone do kosztów uzyskania przychodów,
- środków trwałych o wartości początkowej nieprzekraczającej 15.000 zł, zakupionych po 1 czerwca 2005 r.

Podatek naliczony od ww. towarów związanych z działalnością "mieszana" korygowany jest jednorazowo, analogicznie jak w przypadku zakupu towarów i usług niestanowiących środków trwałych.

Aby podatnik mógł po zakończeniu roku dokonać w sposób prawidłowy korekty podatku naliczonego odliczanego według określonej proporcji, powinien:

- **obliczyć za miniony rok całkowitą wartość podatku naliczonego** związanego z czynnościami zarówno dającymi, jak i niedającymi prawa do odliczenia podatku, wydzielając przy tym kwoty związane z nabyciem środków trwałych podlegających amortyzacji,
- **wyliczyć proporcję** - czyli udział czynności dających prawo do odliczenia podatku naliczonego do wartości obrotu podatnika - w całym zakończonym roku podatkowym, w którym dokonywane były zakupy,
- w oparciu o tak wyliczoną proporcję **obliczyć jaką kwotę podatku naliczonego miał faktycznie prawo odliczyć w danym roku podatkowym**; pozwoli to ustalić różnicę pomiędzy tak wyliczoną kwotą a kwotą, którą podatnik w ciągu roku faktycznie odliczał na podstawie wstępnej proporcji stosowanej przy dokonywaniu zakupu,
- na podstawie takiego wyliczenia, w pierwszej deklaracji składanej po zakończeniu roku, podatnik dokona stosownej korekty podatku naliczonego, przy czym w stosunku do kwot podatku naliczonego związanego z zakupem środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych korekta dotyczy tylko 1/5, a w przypadku nieruchomości 1/10 podatku naliczonego.

Przykład

Spółka z o.o. Delta w roku 2010 dokonała zakupu środków trwałych podlegających amortyzacji, które związane są zarówno ze sprzedażą opodatkowaną, jak i zwolnioną od podatku.

- *W maju 2010 r. zakupiona została maszyna produkcyjna za kwotę netto 20.000 zł plus VAT w kwocie 4.400 zł.*
- *W październiku 2010 r. zakupiono samochód osobowy za kwotę netto 60.000 zł plus VAT w kwocie 13.200 zł, przy czym odliczenie VAT ograniczone zostało ustawowo do kwoty 6.000 zł.*
- *W grudniu 2010 r. zakupiono serwer za kwotę netto 15.000 zł plus VAT w kwocie 3.300 zł. Podatek naliczony został odliczony, lecz urządzenie oddano do użytkowania i wprowadzono do ewidencji środków trwałych dopiero w styczniu 2011 r.*

Współczynnik wskazujący na udział sprzedaży dającej prawo do odliczenia w sprzedaży ogółem za poprzedni rok podatkowy, tj. za rok 2009 (obliczony zgodnie z art. 90 ust. 3 ustawy o VAT) wyniósł 78,58%, czyli po zaokrągleniu 79%.

Łącznie z tytułu zakupu środków trwałych spółka w roku 2010 odliczyła:

$$(4.400 \text{ zł} + 6.000 \text{ zł} + 3.300 \text{ zł}) \times 79\% = 10.823 \text{ zł.}$$

Po zakończeniu roku firma obliczyła proporcję za rok 2010 i okazało się, że wyniosła ona 70%.

W związku z tym w deklaracji składanej za styczeń 2011 r. spółka ma obowiązek dokonania stosownej korekty podatku

naliczonego podlegającego odliczeniu. Korekta dotyczy 1/5 kwot dotyczących zakupów dokonanych w maju i październiku (serwer zakupiony w grudniu, do końca roku 2010 nie został oddany do użytkowania, a zatem korekty dotyczące tego urządzenia będą dokonywane dopiero w kolejnych 5 latach).

Odliczono:

$$(4.400 \text{ zł} + 6.000 \text{ zł}) \times 79\% = 8.216 \text{ zł.}$$

Kwota podlegająca odliczeniu z uwzględnieniem proporcji za 2010 r. wyniosła:

$$(4.400 \text{ zł} + 6.000 \text{ zł}) \times 70\% = 7.280 \text{ zł.}$$

Różnica wynosi:

$$7.280 \text{ zł} - 8.216 \text{ zł} = (-) 936 \text{ zł,}$$

a 1/5 z tej różnicy: (-) 187,20 zł.

W rubryce 53 deklaracji VAT-7 ("Korekta podatku naliczonego od nabycia środków trwałych") podatnik wykaże kwotę (-) 187 zł.

1.4 Roczna korekta VAT w deklaracji podatkowej

W deklaracji podatkowej VAT na cele dokonywania korekt rocznych (a także korekt związanych ze zmianą przeznaczenia nabytych towarów i usług) przeznaczone są stosowne rubryki.

Uwaga

W części D.3 deklaracji VAT-7, VAT-7K i VAT-7D w rubrykach 53 i 54 wpisuje się odpowiednio korekty podatku naliczonego od nabycia środków trwałych oraz korekty podatku od pozostałych nabyć. Rubryki te nie są przeznaczone do korekt wynikających z bieżąco otrzymywanych faktur korygujących, te bowiem uwzględniane są bezpośrednio w części D.2. deklaracji VAT odpowiednio ze znakiem plus lub minus.

2 Prowadzenie rozliczeń w programie enova

2.1 Wprowadzanie do programu współczynnika „struktury sprzedaży” za poprzedni okres

W przypadku, gdy rozpoczynamy prace z programem, a w firmie występuje sprzedaż opodatkowywana i zwolniona należy wprowadzić w konfiguracji Współczynnik, według którego podatnik będzie rozliczał VAT naliczony w ciągu roku rozliczeniowego. Współczynnik wpisuje się w Narzędzia / Opcje / Ewidencja VAT / Deklaracje VAT VAT-7(9,10) / Bilans otwarcia / Sprzedaż podatek naliczony uzupełniamy sprzedaż za rok poprzedni. Współczynnik obliczy się na podstawie wpisania rzeczywistych wartości sprzedaży opodatkowanej i sprzedaży ogółem. Jeśli takie wartości nie są znane można wpisać np. odpowiednio 68 i 100 co da współczynnik 68%.

Sprzedaż		Opodatkowana	Ogółem
Za rok poprzedni:		68,00 +	100,00 +
W roku BO:		0,00 +	0,00 +

Podatek naliczony:		Netto	VAT
Do przeniesienia z poprzedniej deklaracji:			0,00 +
Nierozliczony w poprzednich deklaracjach:			
- środki trwałe do odliczenia:		0,00 +	0,00 +
- pozostałe do odliczenia:		0,00 +	0,00 +
- środki trwałe do odliczenia warunkowo:		0,00 +	0,00 +
- nieruchomości do odliczenia warunkowo:		0,00 +	0,00 +
- pozostałe do odliczenia warunkowo:		0,00 +	0,00 +

Sprzedaż, podatek naliczony

Pola:

Za rok poprzedni – pole do wykazania wartości sprzedaży opodatkowanej i wartości ogółem sprzedaży, za rok poprzedni względem rozpoczęcia pracy na programie enova np. jeżeli rokiem rozliczeniowym jest rok 2009 mają być tam wpisane wartości z roku 2008 itd.

W roku BO – wypełnia się wielkość sprzedaży opodatkowanej i wartości ogółem sprzedaży, która nie została ujęta w deklaracjach sporządzanych w roku rozpoczęcia pracy. Np. jeżeli użytkownik rozpoczął prace we wrześniu to musi w to pole wpisać wielkości od początku roku do września.

Uwaga!

Jeżeli użytkownik rozpoczął pracę na programie enova w trakcie roku powinien uzupełnić kwoty sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej o kwoty wykazane w deklaracjach od początku roku, a nie ujęte na deklaracjach VAT-7 obliczonych w programie i te wartości wpisać w pole „w roku BO.”

W polach „Za rok poprzedni” należy wpisać wartości sprzedaży opodatkowanej i sprzedaży ogółem w roku bezpośrednio poprzedzającym ten, w którym rozpoczęto pracę w programie.

2.2 Wprowadzanie współczynnika ustalonego w porozumieniu z US

Jeśli firma rozpoczyna pracę w enova współczynnik ustalony z US należy wprowadzić tak, jak opisano w poprzednim punkcie. Jeśli nie jest to pierwszy rok pracy firmy w systemie enova, a w zeszłym roku cała sprzedaż była opodatkowana, należy wprowadzić w grudniu w poprzednim roku dokument techniczny. Dokumentem tym jest faktura sprzedaży z taką kwotą sprzedaży nieopodatkowanej, która w porównaniu ze sprzedażą opodatkowaną da współczynnik (chodzi o odpowiednią proporcję, z dokumentu należy usunąć płatność, dokument musi mieć nadany stan wprowadzony). Dodatkowo w grudniu należy stworzyć jeszcze jedną deklarację VAT, która uwzględni techniczny dokument sprzedaży. Program w następnym roku sam policzy sobie sprzedaż wg odpowiedniego współczynnika.

Taka sytuacja może zaistnieć, kiedy firma zaczyna przechodzić na odliczanie warunkowe, a dotychczas tego typu rozliczeń nie stosowała.

2.3 Wstępne rozliczanie podatku naliczonego - prowadzanie faktur zakupu.

Faktury zakupu służące sprzedaży opodatkowanej i zwolnionej, aby były rozliczane wg współczynnika muszą na elementach VAT mieć w polu Odliczenia wybrane **Warunkowo**.

Lp	Definicja	Netto	VAT	Brutto	Odliczenia	Rodzaj
1	22%	9 000,00 PLN	1 980,00 PLN	10 980,00 PLN	Warunkowo	Towar

Data	Netto	VAT	Brutto	Typ status

Dokument zakupu / Zakładka VAT

Każdy w ten sposób oznaczony element jest odpowiednio dzielony podczas obliczania deklaracji VAT-7 za dany miesiąc.

2.4 Rejestr VAT zakupów z odliczeniem warunkowym.

Faktur zakupu zawierające elementy VAT wskazane do odliczenia warunkowego można w Ewidencji VAT i Rejestrze VAT przeglądać w wartościach nominalnych oraz w wartościach wynikających z ich przemnożenia przez współczynnik właściwy wg okresu rozliczenia w deklaracji VAT-7.

Ewidencja dokumentów/Ewidencja VAT/Rejestr VAT

Typ: Naliczony Zakres: 2011-01-01...31 Filtr zakresu: Brak : (wszystko) Stan dokumentu: Wszystkie

Typ dokumentu: Niezdefiniowany Definicja: Podmiot: Odliczenia: Warunkowo

Rodzaj: Wszystkie Rodzaj podmiotu: Wszystkie Status podmiotu: Wszystkie Korekty: Wszystkie Kwota brutto: Brak

0,00

Nr ewid.	Nr dok.	Data	Data zaew	Podmiot	Brutto	NP	ZW	8% Nettc	8% VAT	22% Netl	22% VAT	23% Netl	23% VAT
ZR/2011/0001	123	2011-01...	2011-01...	Warsztat Sa...	3 540,00	0,00	0,00	1 000,00	80,00	0,00	0,00	2 000,00	460,00

Rejestr VAT – odliczenia warunkowe

Ewidencja dokumentów/Ewidencja VAT/Rejestr VAT

Typ: Naliczony Zakres: 2011-01-01...31 Filtr zakresu: Brak : (wszystko) Stan dokumentu: Wszystkie

Typ dokumentu: Niezdefiniowany Definicja: Podmiot: Odliczenia: Warunkowo*Wsp

Rodzaj: Wszystkie Rodzaj podmiotu: Wszystkie Status podmiotu: Wszystkie Korekty: Wszystkie Kwota brutto: Brak

0,00

Nr ewid.	Nr dok.	Data	Data zaew	Podmiot	Brutto	NP	ZW	8% Nettc	8% VAT	22% Netl	22% VAT	23% Netl	23% VAT
ZR/2011/0001	123	2011-01...	2011-01...	Warsztat Sa...	2 513,40	0,00	0,00	710,00	56,80	0,00	0,00	1 420,00	326,60

Rejestr VAT – odliczenia warunkowe przeliczone przez współczynnik

2.5 Wstępne rozliczenie podatku naliczonego w deklaracji VAT-7

W przeliczonej deklaracji w części Informacje księgowe będzie podana kwota VAT w koszty. Kwota ta, to suma podatku VAT przypadającego na sprzedaż zwolnioną obliczona przy pomocy współczynnika. VAT ten należy odpowiednio na poziomie kont księgowych przeksięgować tworząc dokument PK lub księgując deklaracje VAT-7.

VAT-7(12): VAT7/2011/01/01

Plik Widok Czynności

Zapisz i zamknij Przelicz

Ogólne, C
C, D.1, D.2
D.3, E
F, G, H, Informacje księgowości
Płatności

F. Informacje dodatkowe

Podatnik wykonywał w okresie rozliczeniowym czynności, o których mowa w:

Nie 66/72. art.119 ustawy Nie 67/73. art.120 ust.4 lub 5 ustawy
 Nie 68/74. art.122 ustawy Nie 69/75. art.136 ustawy

70/76. Wniosek o zwrot podatku: Nie 71/77. Wniosek o przyspieszenie terminu zwrotu podatku: Nie
 /78. Wniosek o zaliczenie nadpłaty na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych: Nie

H. Oświadczenie podatnika lub osoby reprezentującej podatnika

72/79. Imię: 73/80. Nazwisko:
 74/81. Telefon: 75/82. Data wypełnienia: 2011-02-21

Informacje księgowe

VAT w koszty: Korekta sprzed. strukturą zak.:

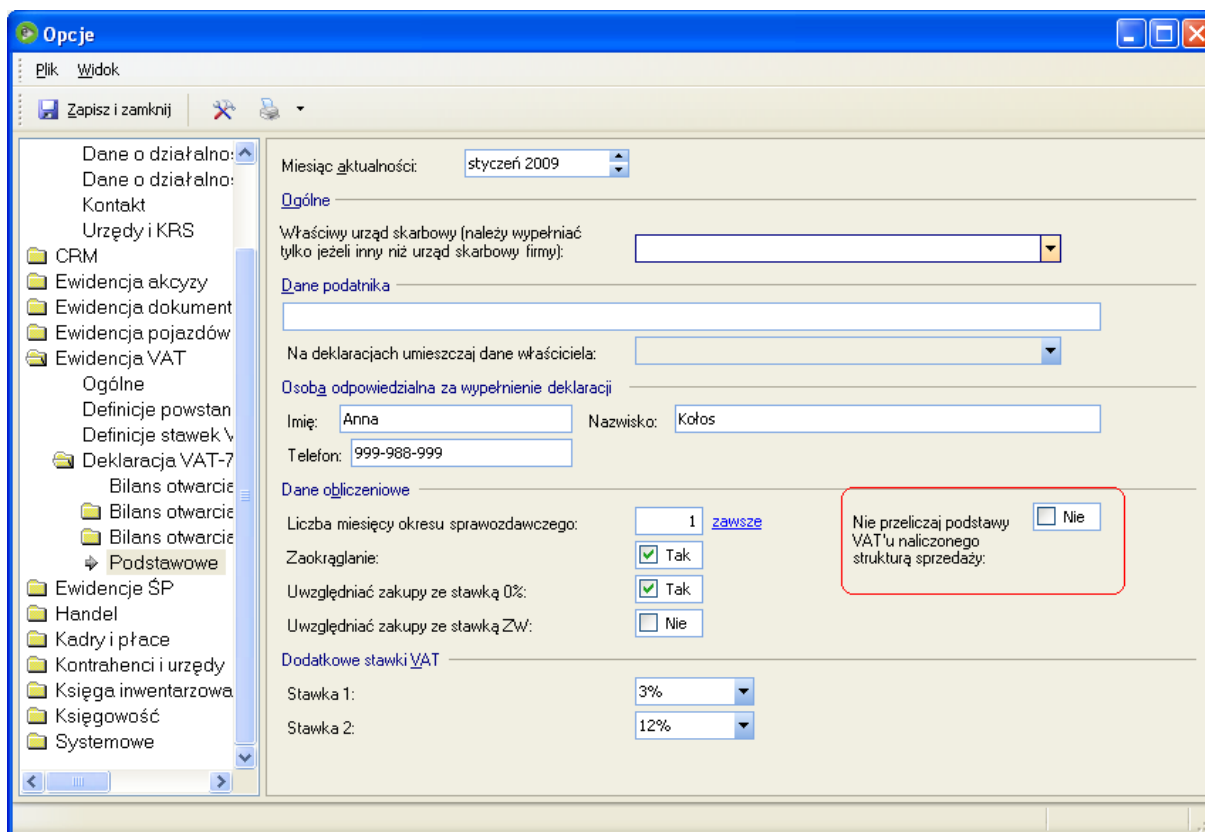
Zw: +
 0%: +
 3%: + +
 7%: + +
 22%: + +

Edycja

Deklaracja VAT / Informacje księgowe

Parametr „Nie przeliczaj podstawy VAT’u naliczonego strukturą sprzedaży”

W konfiguracji VAT, dodatkowo znajduje się parametr **Nie przeliczaj podstawy VAT’u naliczonego strukturą sprzedaży** – zaznaczenie tego parametru **Tak** spowoduje, że wartość netto elementów VAT’u rozliczanych strukturą sprzedaży (Odliczenia = Warunkowo) nie zostanie przeliczona przez współczynnik wyrażający stosunek sprzedaży opodatkowanej do sprzedaży ogółem.

Parametr Nie przeliczaj....

2.6 Księgowanie podatku VAT z elementów oznaczonych do odliczenia warunkowego

W procesie automatycznego księgowania dokumentów za pomocą schematów księgowych istnieje możliwość uwzględnienia współczynnika struktury już podczas księgowania pojedynczej faktury zakupu. Tworząc schemat do faktur zakupu przy przedmiocie księgowania Ewidencja w Podstawowym trybie edycji dostępne są kwoty **VATOdliczenia wsp** i **VATKoszt wsp**, których użycie umożliwi rozksięgowanie podatku VAT rozliczanego warunkowo wg współczynnika częściowo na różne konta.

Pozycja ewidencji zakupu: Zakupy różne - 9

Plik Widok Czynności

OK [Zwrot] [Przebieg] [Wypisz] [Sprawdź kod]

Ogólne Dodatkowe Zaawansowane

Ogólne Lp.: [1] Tryb edycji: Podstawowy Weryfikacja pozycji: Nie

Przedmiot i warunek księgowania Ewidencja Powiąż z zapisem: Nie

Zawsze

[] +
[] -

Konto Bilansowanie: Brak Sumuj zapisy: Nie

221-0

[221-0] + Konto: 221-0
[] -

Strona i kwota Strona: Winien *Kwota operacji*

+VAT Odliczenia wsp

[+VAT Odliczenia wsp] + Predefiniowana: + VAT Odliczenia wsp
[] -

Brak

[] +
[] -

Opis i data podatkowa Data podatkowa: Domyślna

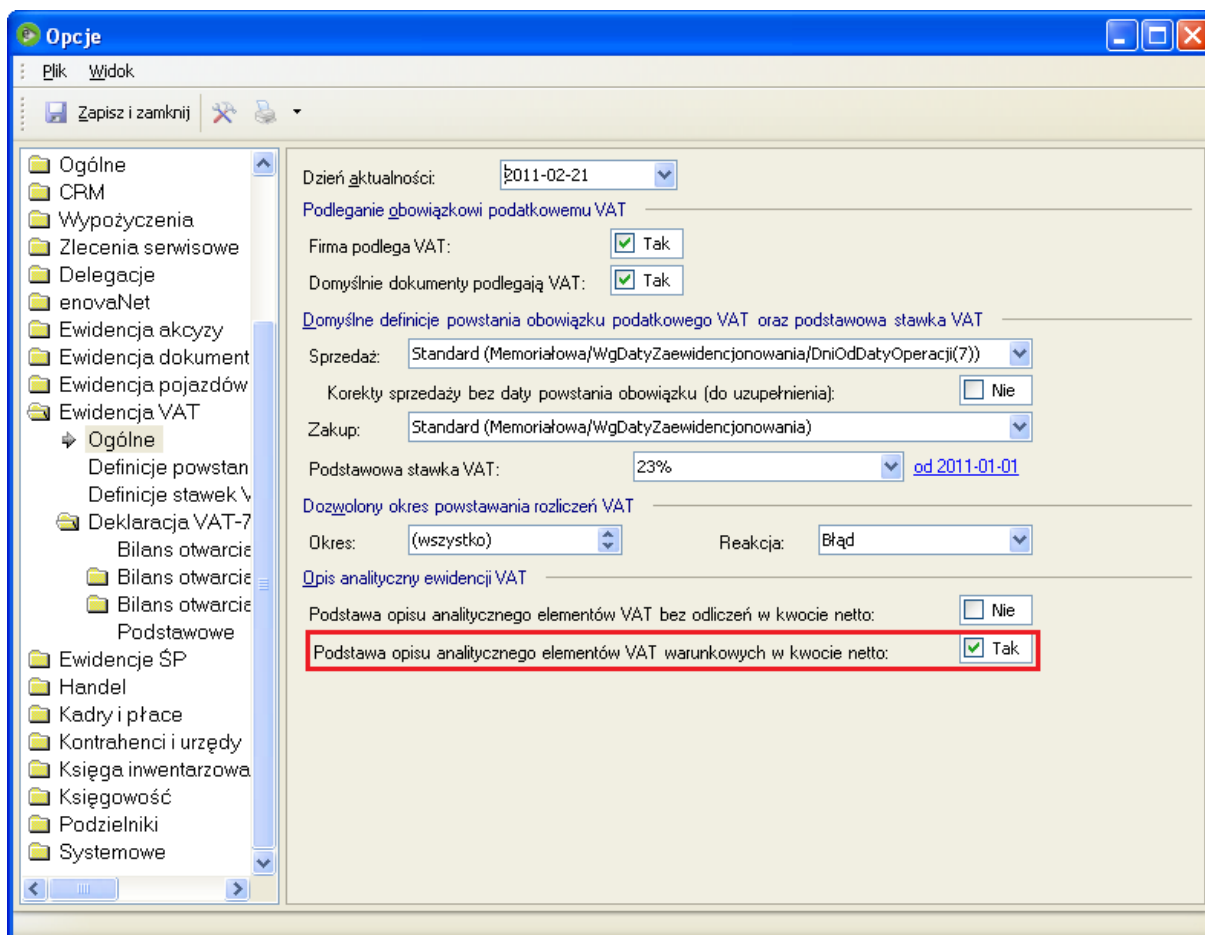
[NumerDokumentu]

[NumerDokumentu] + Predefiniowany: Numer dokumentu
[] -

Dodawanie

Pozycja schematu księgowego – księgowanie VAT wg współczynnika

Istnieje również możliwość doliczania części podatku VAT niepodlegającej odliczeniu do podstawy opisu analitycznego. W konfiguracji w części Ewidencja VAT/Ogólne jest dostępny parametr Podstawa opisu analitycznego elementów VAT warunkowych w kwocie Netto. Ustawienie tego parametru z wartością Nie spowoduje, że część podatku VAT do zaksięgowania w koszty będzie doliczana do opisu analitycznego.

2.7 Wyliczanie rzeczywistego współczynnika w enova

W deklaracjach za kolejne m-ce (kwartały) na bieżąco obliczane są wynikające z dokumentów wartości sprzedaży opodatkowanej i sprzedaży ogółem. Wartości te będą podstawą do ustalenia rzeczywistego współczynnika za dany rok a tym samym teoretycznego współczynnika na rok następny.

Zawsze współczynnik rzeczywisty wyliczany jest na podstawie Deklaracji VAT, która pobiera dane z rejestru VAT.

W przypadku zmian na dokumentach mających wpływ na rejestr należy przeliczyć ponownie deklaracje w danym miesiącu.

Aby sprawdzić jak program wyliczył współczynnik, czyli jaka była sprzedaż opodatkowana i ogółem można na liście za pomocą organizatora listy deklaracji VAT wyciągnąć pole **Sprzedaż Ogółem** oraz **Sprzedaż Opodatkowana**.

The screenshot shows a software window titled "rachunki wirtualne/Ewidencja dokumentów/Ewidencja VAT/Deklaracja VAT-7". The main area contains a table with the following data:

Z	Data	Za miesiąc	Okres	Urząd skarbowy	Sprzedaż opodatkowana	Sprzedaż ogółem
✓	2011-02-21	wrzesień 2010	2010-09-01...30	Urząd Skarbowy Firmy (U5)	10 000,00	50 000,00
✓	2011-02-21	październik 2010	2010-10-01...31	Urząd Skarbowy Firmy (U5)	20 000,00	23 000,00
✓	2011-02-21	listopad 2010	2010-11-01...30	Urząd Skarbowy Firmy (U5)	40 000,00	50 000,00
✓	2011-02-21	grudzień 2010	2010-12-01...31	Urząd Skarbowy Firmy (U5)	50 000,00	61 000,00

On the right side, there is a "Kolumny listy" (List Columns) panel with a tree view of fields including "SprzedażOpodatkowana", "SprzedażOgolem", "Wartość", "WartośćKorygowanego", and "Zrodlo".

Wartości sprzedaży opodatkowanej i sprzedaż ogółem wykazane w deklaracji VAT-7

2.8 Parametr NNS na elemencie VAT w dokumentach sprzedaży.

Na elementach VAT w dokumentach sprzedaży został umieszczony parametr **NNS (Nie uwzględniaj w strukturze sprzedaży)** zaznaczamy na Tak tylko wtedy, gdy dana sprzedaż ma nie być brana pod uwagę przy ustalaniu współczynnika struktury sprzedaży w programie za dany rok podatkowy, może to dotyczyć na przykład jakiś dokument wewnętrznych.

The screenshot shows a dialog box titled "Element ewidencji VAT - spr...". It has two tabs: "Ogólne" (selected) and "Opis analityczny". The "Ogólne" tab contains the following fields:

- Stawka: 22%
- Netto: 300,00 PLN
- VAT: 66,00 PLN
- Brutto: 366,00 PLN
- Rodzaj: Towar
- Nie uwzględniaj w strukturze sprzedaży: Nie

The "Nie uwzględniaj w strukturze sprzedaży" field is highlighted with a red rectangle.

Faktura sprzedaży / Element VAT

2.9 Korekta w pierwszej deklaracji VAT-7 w kolejnym roku rozliczeniowym

W deklaracji za styczeń w kolejnym roku następuje porównanie rzeczywistego współczynnika z teoretycznym. Dla każdego elementu VAT zakupu z oznaczeniem Odliczenia - Warunkowo zostaje obliczona korekta. Korekty te są prezentowane w **sekcji D.3 Deklaracji VAT-7** za styczeń przyszedłego roku.

Korekta wylicza się automatycznie (można ją zmienić ręcznie zaznaczając parametr Ręczna korekta).

The screenshot shows the VAT-7 software interface. The window title is 'VAT-7'. The menu bar includes 'Plik', 'Widok', and 'Czynności'. The toolbar contains icons for 'Zapisz i zamknij', navigation arrows, a calculator, and a 'Przelicz' button. The main area has tabs for 'Ogólne, C', 'C, D.1, D.2', 'D.3, E', 'F, G, H, Informacje księgowo', and 'Płatności'. The 'D.3, E' tab is active, showing the 'D.3. Podatek naliczony - do odliczenia (w zł)' section. A 'Ręczna korekta:' checkbox is set to 'Nie'. The table below lists various VAT adjustment items with their values and manual correction options.

Item Description	Value (w zł)	Manual Correction			
50. Korekta podatku naliczonego od nabycia środków trwałych	-43,00	+ (checkbox)			
51. Korekta podatku naliczonego od pozostałych nabyć	7 574,00	+ (checkbox)			
52. Razem kwota podatku naliczonego do odliczenia	14 024,00	+ (checkbox)			
E. Obliczenie wysokości zobowiązania podatkowego lub kwoty zwrotu (w zł)					
53. Kwota wydatkowana na zakup kas rejestrujących, do odliczenia w danym okresie	0,00	+ (checkbox)			
54. Kwota podatku objęta zaniechaniem poboru	0,00	+ (checkbox)			
55. Kwota podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego	0,00	+ (checkbox)			
Szacowane zaliczki na przyszły kwartał: za1	0,00	+ (checkbox)			
za2	0,00	+ (checkbox)			
/56. Suma zaliczek na podatek wpłaconych w kwartale, którego deklaracja dotyczy	0,00	+ (checkbox)			
/57. Kwota nadpłaty wynikająca z rozliczenia za poprzedni kwartał ...	0,00	+ (checkbox)			
/58. Do zapłaty ...	0,00	+ (checkbox)			
/59. Nadpłata ...	0,00	+ (checkbox)			
Zaliczenie nadpłaty na poczet przyszłych zob. pod.: /60.	☐ Nie	/61. 0,00 + (checkbox)			
56/62. Kwota wydatkowana na zakup kas rejestrujących, przysługująca do zwrotu ...	0,00	+ (checkbox)			
57/63. Nadwyżka podatku naliczonego nad należnym	10 108,00	+ (checkbox)			
58/64. Kwota do zwrotu na rachunek bankowy podatnika	0,00	+ (checkbox)			
w tym kwota do zwrotu w terminie 25 dni		60 dni	180 dni		
59/65.	0,00 + (checkbox)	60/66.	0,00 + (checkbox)	61/67.	0,00 + (checkbox)
62/68. Kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy	10 108,00	+ (checkbox)			

Deklaracja VAT – 7 / D.3

2.10 Korekta VAT naliczonego od nabycia środków trwałych

W szczególności sposób rozliczany jest podatek VAT od środków trwałych i WNiP, które są wykorzystywane zarówno do czynności podlegających opodatkowaniu jak i zwolnionych z podatku (firma rozlicza VAT w oparciu o współczynnik struktury sprzedaży).

VAT od ww. środków trwałych nie może być zaliczony w koszty jednorazowo, podatek naliczony jest korygowany przez kolejnych 5 (dla ŚT i WNiP) lub 10 lat (nieruchomości) zaczynając od roku, w którym zostały one oddane do użytkowania przy czym roczna korekta będzie dotyczyć 1/5 (ŚT i WNiP) lub 1/10 (nieruchomości) kwoty podatku odliczonego przy nabyciu lub wytworzeniu tych środków trwałych.

Korekty podatku odliczonego na podstawie faktur zakupu środków są obliczane w deklaracji za pierwszy miesiąc lub pierwszy kwartał odpowiednio w kolejnych 5 lub 10 latach rozliczeniowych.

Mając na uwadze powyższe należy pamiętać o wprowadzeniu do systemu enova informacji historycznych w zakresie pozostających do skorygowania wartości odliczonego w poprzednich latach podatku naliczonego z faktur dokumentujących zakup środków trwałych.

Przykład.

Założmy, że rozpoczynamy pracę z enova w 2011 roku, środek trwały był kupiony w 2009 roku, przez cały ten czas firma rozliczała VAT wg współczynnika struktury sprzedaży. Kwota VAT od zakupu wynosiła 20 000 zł, a współczynnik rzeczywisty za 2008 rok wynosił 50%, czyli w 2009 roku odliczono 10 000 zł podatku. Wprowadzamy te dane w konfiguracji (Narzędzia -> Opcje -> Ewidencja VAT -> Deklaracja VAT 7 VAT UE -> Bilans otwarcia VAT 7 (9,10,...) na zakładce Korekty podatku naliczonego w polu: 2 rok (odtworzamy sytuację sprzed 2 lat).

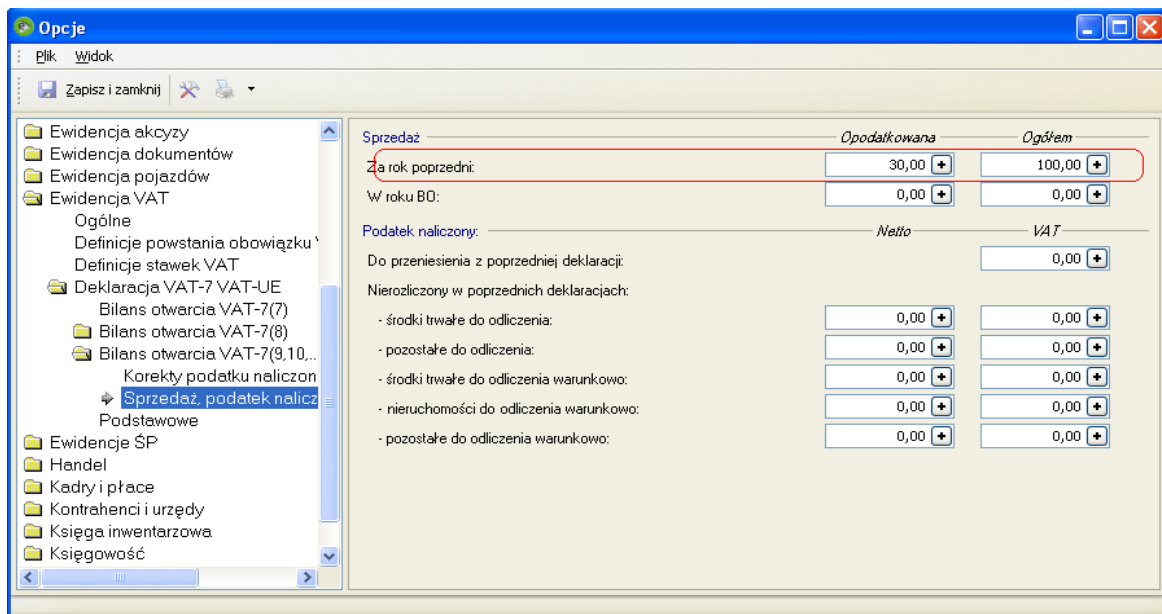
Korekty podatku naliczonego:				
	Środki trwałe (VAT, odliczono)		Nieruchomości (VAT, odliczono)	
1 rok:	0,00	0,00	0,00	0,00
2 rok:	20 000,00	10 000,00	0,00	0,00
3 rok:	0,00	0,00	0,00	0,00
4 rok:	0,00	0,00	0,00	0,00
5 rok:	0,00	0,00	0,00	0,00
6 rok:			0,00	0,00
7 rok:			0,00	0,00
8 rok:			0,00	0,00
9 rok:			0,00	0,00
10 rok:			0,00	0,00

Środki trwałe odliczane rocznie (VAT, odliczono)	
1 rok:	0,00

Pozostałe (VAT, odliczono)	
1 rok:	0,00

BO VAT – kwoty podatku z faktur zakupu z lat ubiegłych rozliczonych wstępnie warunkowo

Zakładamy, że w 2010 współczynnik rzeczywisty wynosił 30%. Jest on podstawą do wstępnego rozliczenia bieżących zakupów w roku 2011 oraz obliczenia korekty VAT naliczonego w deklaracji VAT-7 za styczeń 2011. Współczynnik wprowadzamy w konfiguracji na zakładce: Sprzedaż, podatek naliczony w polu: Za rok poprzedni.

BO VAT – współczynnik za rok poprzedzający rozpoczęcie pracy w enova

Korekta podatku w 2011 roku powinna wynosić 1/5 różnicy między kwotą odliczoną w 2009 roku a kwotą wynikającą z przeliczenia VAT wg współczynnika za 2010 rok, czyli:

$$20\ 000\text{zł} \times 0,3 = 6000\text{zł}$$

$$6000\text{zł} - 10\ 000\text{zł} = -4000\text{zł}$$

$$-4000\text{zł}/5 = -800\text{zł}$$

VAT-7(12): VAT7/2011/01/01

Plik Wzrost Czynności

Zapisz i zamknij Przelicz

Ogólne, C, D.1, D.2, **D.3, E**, F, G, H, Informacje księgi Płatności

D.3. Podatek naliczony - do odliczenia (w zł) Ręczna korekta: Nie

53. Korekta podatku naliczonego od nabycia środków trwałych -800,00 +

54. Korekta podatku naliczonego od pozostałych nabyć 0,00 +

55. Razem kwota podatku naliczonego do odliczenia -800,00 +

E. Obliczenie wysokości zobowiązania podatkowego lub kwoty zwrotu (w zł)

56. Kwota wydatkowana na zakup kas rejestrujących, do odliczenia w danym okresie 0,00 +

57. Kwota podatku objęta zaniechaniem poboru 0,00 +

58. Kwota podatku podlegającego wpłacie do urzędu skarbowego 938,00 +

Szacowane zaliczki na przyszły kwartał: zal.1 0,00 + zal.2 0,00 +

/59. Suma zaliczek na podatek wpłaconych w kwartale, którego deklaracja dotyczy 0,00 +

/60. Kwota nadpłaty wynikająca z rozliczenia za poprzedni kwartał ... 0,00 +

/61. Do zapłaty ... 0,00 + /62. Nadpłata ... 0,00 +

Zaliczenie nadpłaty na poczet przyszłych zob. pod: /63. Nie /64. 0,00 +

59/65. Kwota wydatkowana na zakup kas rejestrujących, przysługująca do zwrotu ... 0,00 +

60/66. Nadwyżka podatku naliczonego nad należnym 0,00 +

61/67. Kwota do zwrotu na rachunek bankowy podatnika
w tym kwota do zwrotu w terminie 25 dni 60 dni 180 dni

62/68. 0,00 + 63/69. 0,00 + 64/70. 0,00 +

65/71. Kwota do przeniesienia na następny okres rozliczeniowy 0,00 +

Podgląd

Korekta VAT naliczonego w deklaracji za styczeń 2011

Założmy wybiegając w przyszłość, że w 2011 roku rzeczywisty współczynnik sprzedaży wynosił 45%. Wówczas w styczniu 2012 korekta podatku związana z rozliczeniem zakupu środka trwałego z 2009 powinna wynosić - 200 zł.

$$20\ 000\text{zł} \times 0,45 = 9000\text{zł}$$

$$9000\text{zł} - 10\ 000\text{zł} = - 1000\text{zł}$$

$$- 1000\text{zł} / 5 = - 200\text{zł}$$